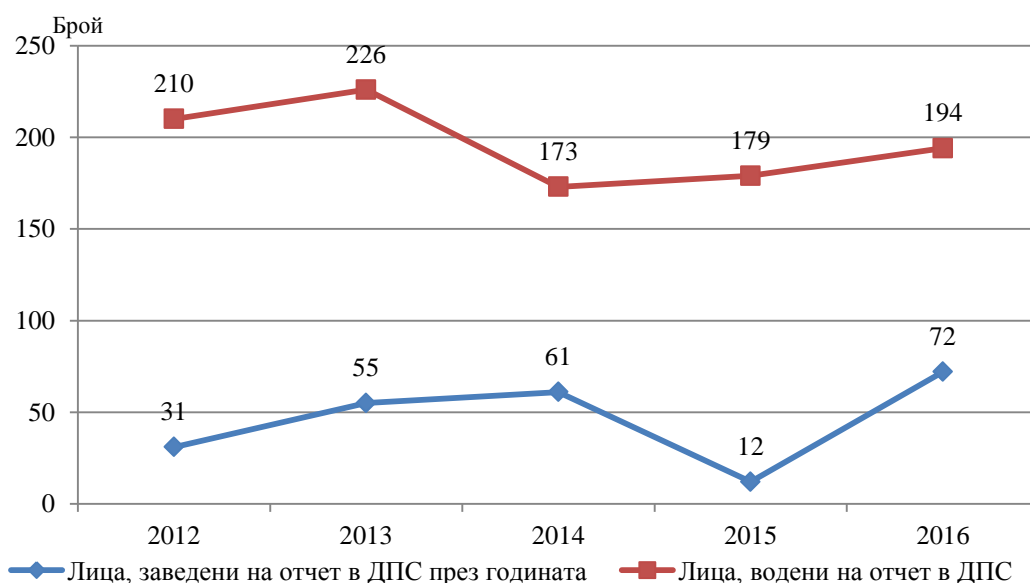

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ МОНТАНА ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2016 г. броят на водените на отчет в Детска педагогическа стая (ДПС)¹ в област Монтана малолетни и непълнолетни лица е 194, в т.ч. заведени на отчет за първи път през годината - 72. (Фиг. 1.)

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни, водени и заведени на отчет в ДПС в област Монтана през периода 2012 - 2016 година

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС в област Монтана малолетни и непълнолетни лица през 2016 г. са:

- Непълнолетни (на възраст от 14 до 17 г.) - 80.4%;
- Малолетни (8 - 13 г.) - 19.6%;
- Момчета - 150 (77.3%);
- Учат - 122 лица (62.9%);
- Не учат - 32 лица (16.5%);
- В криминогенна среда живеят 118 малолетни и непълнолетни, или 60.8%.

¹ Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

През 2016 г. **снети от отчет в ДПС** са 56 малолетни и непълнолетни лица, или 28.9% от водените на отчет през годината. Причините за това са:

- поправка на поведението - 38 лица (67.8%);
- навършване на 18-годишна възраст - 17 лица (30.4%);
- на други основания - 1 лице (1.8%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2016 г. през ДПС са преминали 170 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 112, или 65.9%, а момичетата са 58 (34.1%). В сравнение с 2015 г. броят на преминалите през ДПС за извършени противообществени прояви се увеличава с 55 лица (47.8%)

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е дялът на преминалите през ДПС за:

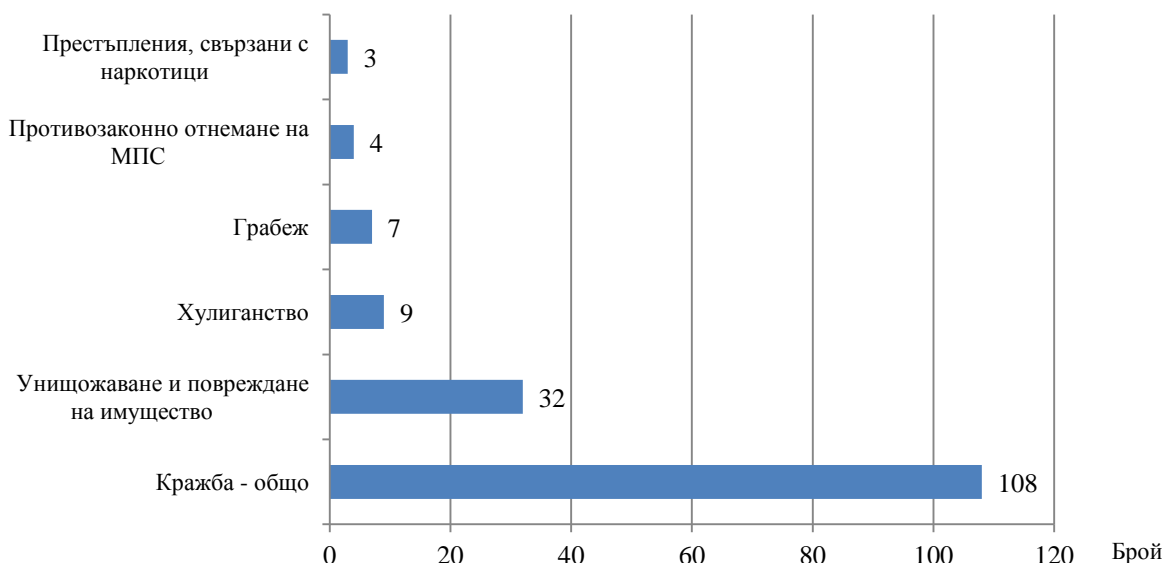
- „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 29 лица, или 17.1%;
- „прояви на насилие и агресия“ - 21 малолетни и непълнолетни (12.4%);
- „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 14 лица (8.2%);
- „непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място“ - 13 лица (7.6%);
- „употреба на психоактивни вещества“ - 7 лица, или 4.1%.

Извършени престъпления

През 2016 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления**, е 182 и в сравнение с 2015 г. се увеличава около два пъти.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 108 лица, или 59.3%. Най-висок е дялът на извършителите на кражби от домовете – 26.9% (29 лица), на взломни кражби - 12.0% (13 лица) и на кражби от магазини или други търговски обекти - 7.4% (8 лица).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления, по някои видове престъпления през 2016 година в област Монтана

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2016 г. на територията на област Монтана 77 деца са пострадали от престъпления, от които 22, или 28.6%, са момичета. Малолетни са 8 лица (10.4%), а непълнолетни - 69 (89.6%).

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби на имущество - 62 лица (80.5%). Следват пострадалите от нанесени телесни повреди - 6 лица (7.8%), от грабежи - 3 лица (3.9%), и от блудство - 2 лица (2.6%). Случаите на деца, жертви на изнасилване (довършено и опит), са 2.

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2016 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на територията на област Монтана са **образували** 188 възпитателни дела, от които 151 (80.3%) са образувани по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 188, като от тях в срок до един месец са решени 61 дела, или 32.4%. **Прекратени** на различни основания са 3 дела (1.6% от образуваните възпитателни дела). В края на 2016 г. 1 дело, или 0.5% от образуваните, е **останало несвършено**.

През 2016 г. местните комисии са наложили 246 **възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 173 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 207 общественоопасни деяния².

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 86 случая (35.0%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 43 случая (17.5%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи“ - в 41 случая (16.7%);
- „задължаване да участва в консултации, обучения и програми“ - в 27 случая (11.0%);
- „предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца“ - на 15 малолетни и непълнолетни (6.1%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- Малолетни са 44 лица (25.4%), а непълнолетни - 129 (74.6).
- Момчетата са 135 (78.0%), а момичетата - 38 (22.0%).
- Повечето от децата (56.6%), на които са наложени възпитателни мерки, са с начално или незавършено начално образование (98 лица).

² Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществена проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Повече информация и данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетни могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк <http://www.nsi.bg/Правосъдие и престъпност/>.